

Monitorizarea mass-mediei în campania electorală pentru alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025

Raport nr. 3
13 – 19 septembrie 2025

Kingdom of the Netherlands

Acest raport a fost realizat cu sprijinul financiar al Ambasadei Regatului Țărilor de Jos în Republica Moldova. Opiniile aparțin autorilor și nu exprimă neapărat poziția donatorului.

Date generale

Scopul și obiectivele proiectului: Monitorizarea și informarea publicului cu privire la comportamentul mass-mediei în campania electorală și accesul concurenților electorali la mass-media. Monitorizarea își propune să analizeze tendințele reportericești care pot afecta performanța instituțiilor mass-media și compromite abilitatea acestora de a oferi publicului informații veridice, echidistante și pluraliste.

Perioada de monitorizare: 29 august – 28 septembrie 2025

Criteriile de selectare a instituțiilor mass-media supuse monitorizării:

- Audiența / impactul: național, regional
- Tipul de media: audiovizual
- Forma de proprietate: publică, privată
- Limba difuzării: română, rusă

Lista instituțiilor mass-media monitorizate:

Moldova 1 – post public, acoperire națională, difuzează în limbile română și rusă;
GRT – post public, acoperire regională, difuzează în limbile rusă și găgăuză;
TVR Moldova – post public cu acoperire națională, difuzează în limba română;
Jurnal TV – post privat, acoperire națională, difuzează în limbile română și rusă;
Pro TV Chișinău – post privat, acoperire națională, difuzează în limba română;
TV8 – post privat, acoperire națională, difuzează în limbile română și rusă;
Exclusiv TV – post privat, acoperire națională, difuzează în limbile română și rusă;
Cinema 1 – post privat, acoperire națională, difuzează în limbile rusă și română;
One TV – post privat, acoperire națională, difuzează în limbile română și rusă;
N4 – post privat, acoperire națională; difuzează în limbile română și rusă.

ABREVIERI

APC – Administrația publică centrală
APL – Administrația publică locală
CEC – Comisia Electorală Centrală
ALDE – Partidul politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa
AUR – Partidul politic Alianța pentru Unirea Românilor
AM – Partidul politic Alianța Moldovenii
BEÎ – Blocul Electoral Împreună
BEP - Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei
BUN – Blocul Electoral Unirea Națiunii
CUB – Partidul Coaliția pentru Unitate și Bunăstare
MAN – Partidul politic Mișcarea Alternativa Națională
PAS – Partidul politic Partidul Acțiune și Solidaritate
PCRM – Partidul politic Partidul Comuniștilor din Republica Moldova
PDA – Partidul politic Democrația Acasă
PDCM – Partidul politic Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei
PL – Partidul politic Partidul Liberal
PMM – Partidul politic Moldova Mare
PN – Partidul politic Partidul Nostru
PNL – Partidul politic Partidul Național Liberal
PNM – Partidul politic Partidul Național Moldovenesc
PPDA – Partidul politic Platforma Demnitate și Adevăr
PP LOC – Partidul politic Liga Orașelor și Comunelor
PP NOI – Partidul politic Noua Opțiune Istorică

PPRM – Partidul politic Partidul Popular din Republica Moldova
PRIM – Partidul politic Partidul Republican Inima Moldovei
PRM – Partidul politic Partidul Republican din Moldova
PRN Acasă – Partidul politic Partidul Reîntregirii Naționale Acasă
PS – Partidul politic Partidul Schimbării
PSDE – Partidul politic Partidul Social Democrat European
PSRM – Partidul politic Partidul Socialiștilor din Republica Moldova
PUCM – Partidul politic Uniunea Centristă din Moldova
PVE – Partidul politic Partidul Verde Ecologist
UCSM – Partidul politic Uniunea Creștin-Socială din Moldova

2. Cadrul metodologic

A fost monitorizat conținutul integral al principalelor buletine de știri zilnice de la fiecare post de televiziune și câte o emisiune din prime-time, fiind analizate materialele cu caracter electoral direct și indirect. Materialele au fost supuse unei evaluări de conținut și de context, pentru a determina dacă sunt favorabile sau defavorabile unui sau altui partid/unei sau altei formațiuni politice. De asemenea, materialele au fost analizate conform următoarelor criterii de reflectare obiectivă:

Imparțialitate și obiectivitate. Partizanat politic: Potrivit Codului serviciilor media audiovizuale (CSMA), în virtutea dreptului fundamental la informare, furnizorii de servicii media trebuie a) să asigure distincția clară între fapte și opinii în știri; b) să informeze cu privire la un fapt sau un eveniment corect, iar informația să fie verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință (Art.13 (1)). În același timp, potrivit prevederilor deontologice, știrile trebuie să fie imparțiale și obiective și să nu favorizeze anumite partide/grupuri/persoane în detrimentul altora. Prezența elementelor discriminatorii în cadrul reportajelor și știrilor reprezintă un prim criteriu de prezentare a realității prin prisma opiniilor jurnalistului. Filtrarea știrilor și analiza minimă a istoriei și contextului, de asemenea, vorbesc despre apărarea intereselor anumitor actori, dar nu ale publicului larg. Iar Codul electoral, art. 89 (3), stipulează că mijloacele de informare în masă nu vor adopta tratamente privilegiate față de concurenții electorali în virtutea statutului social și/sau a funcțiilor pe care le dețin candidații acestora.

Pluralismul de opinie. Corectitudinea și echilibrul surselor: Pentru a fi corecte și echilibrate, materialele trebuie să prezinte toate părțile vizate, în special când e vorba de subiecte controversate, și să trateze în mod egal oponenții. De asemenea, mass-media trebuie să asigure accesul la o multitudine de păreri diverse care ar ajuta auditoriul să-și creeze propria opinie asupra subiectelor reflectate. CSMA stipulează că în cadrul programelor audiovizuale de știri, pentru care exactitatea și corectitudinea sunt esențiale, relațiile trebuie să provină din surse sigure, suficient documentate sub aspect factologic, cu o abordare credibilă și imparțială a evenimentelor, cu reflectarea echilibrată a diferitor opinii (Art.13).

Limbajul și imaginile utilizate: Exagerările și limbajul licențios utilizat în mod deliberat – cum ar fi limbajul peiorativ sau etichetele atribuite anumitor persoane sau organizații, precum și imaginile manipulate astfel încât anumite părți să apară în lumină negativă – ridică grave semne de întrebare cu privire la respectarea standardelor etice și profesionale. Comportamentul etic al jurnaliștilor este pus la îndoială de cele mai multe ori atunci când imaginile prezintă aspecte ce nu corespund realității, când acestea sunt trucate, dar și atunci când anumite știri sunt ilustrate cu imagini ce nu au legătură cu textul. CSMA interzice difuzarea reportajelor susceptibile de a propaga, incita, promova sau justifica ura rasială, xenofobia, antisemitismul sau alte forme de ură fondate pe intoleranță sau pe discriminarea pe criterii de sex, de rasă, de naționalitate, de religie, de dizabilitate sau de orientare sexuală (Art. 11(2)).

3. Datele monitorizării

Moldova 1

Implicarea în reflectarea campaniei electorale

În intervalul 13 – 19 septembrie 2025, la postul public de televiziune Moldova 1 a fost monitorizat conținutul a șapte ediții ale principalului buletin de știri al zilei, „Mesager”, de la ora 21:00, și trei emisiuni – „Scanner”, „Pe față” și ediția specială „Ultima oră”.

Știri: În cadrul buletinelor informative au fost identificate și analizate 48 de materiale cu tematică electorală, directă sau indirectă, majoritatea fiind incluse la rubrica electorală. Știrile cu caracter electoral direct au vizat angajamentele electorale ale candidaților, activitatea CEC, noile rețineri în dosarele de finanțare ilegală a partidelor politice, spălare de bani și corupere a alegătorilor. De asemenea, postul public a mediatizat cazul Irinei Vlah, BEP, care a primit interdicție de intrare în Lituania și căreia Serviciul Fiscal de Stat i-a blocat conturile, dar și cazul Victoriei Furtună, Partidul Moldova Mare, care riscă să-i fie retrasă cetățenia română. Alte subiecte aduse de Moldova 1 în atenția publicului au inclus declarația comună a unui grup de senatori americani înaintea alegerilor din 28 septembrie, intenția Kremlinului de a deturna alegerile din Republica Moldova, rezultatele unui sondaj electoral etc.

Subiectele cu caracter electoral indirect s-au referit la inițiativele implementate cu sprijinul Uniunii Europene, cum ar fi crearea noilor oportunități pentru investitorii străini, sprijinirea afacerilor, investirea a 21 de milioane de lei în dezvoltarea localităților, crearea unor condiții mai bune de muncă pentru pompieri. Strategia Guvernului pentru renovarea fondului locativ din perspectivă energetică, construcția unor noi linii electrice, lansarea proiectelor de investiții în localități au fost alte subiecte cu caracter electoral indirect.

Emisiuni: „Pe față” și ediția specială „Ultima oră” au abordat subiectul scrutinului parlamentar din 28 septembrie, cu accent pe narațiunile false ale Rusiei în alegeri, coruperea electorală, propaganda și manipularea alegătorilor, combaterea dezinformării. Talk-show-ul social-politic „Scanner” a abordat tangențial subiectul alegerilor parlamentare.

Imparțialitate și obiectivitate. Partizanat politic

Știri: Per ansamblu, Moldova 1 a reflectat subiectele electorale neutru, cu respectarea normelor deontologice. Totuși, în două cazuri a fost semnalată tendențiozitate prin generalizări și selectarea informațiilor. În știrea difuzată pe 16 septembrie privind interdicția de intrare pe teritoriul Lituaniei impusă Irinei Vlah, președinta Partidului Inima Moldovei, parte BEP, au fost incluse informații de context privind reținerea unor membri ai partidului în dosare de finanțare ilegală. *„Vlah și-a adus simpatizanții în fața Inspectoratului General de Poliție, iar după ce a ieșit de la audieri a vorbit în fața mulțimii. Ca de fiecare dată, aceasta a acuzat guvernarea de fabricarea dosarului”*, afirmă reporterul, precizând că *„anterior oamenii care au ieșit la protestul organizat de ea s-au îmbrâncit cu carabinierii”*. Astfel, a fost amplificat contextul negativ al apariției Irinei Vlah și, implicit, BEP. Într-o altă știre pârinitoare, din 15 septembrie, au fost incluse păreri ale cetățenilor cu privire la semnificația democrației și direcția spre care ar trebui să se orienteze Republica Moldova, fiind selectate și incluse predominant opinii care exprimau aceleași viziuni.

Majoritatea știrilor cu caracter electoral indirect (13) au inclus declarații ale diferitor reprezentanți ai APC, dar și APL, prezentându-i într-o lumină pozitivă. De notat că unul din cei

patru primari care au fost citați în reportajele despre modernizarea localităților este membru PAS, iar alți doi primari independenți sunt simpatizanți ai acestui concurent electoral. În știrea din 14 septembrie privind conectarea satelor Opaci și Zaim din raionul Căușeni la rețeaua de canalizare, Moldova 1 menționează că „*autoritățile locale au primit finanțare din bugetul de stat*”, afirmație care a pus în lumină pozitivă autoritățile de guvernământ și, implicit, PAS.

Vizibilitatea concurenților electorali în știri: În perioada de raport, postul public de televiziune a oferit vizibilitate pentru 21 de concurenți electorali. BEP a fost reflectat/menționat în șase știri, dintre care o dată în context negativ și de cinci ori în context neutru; PAS a fost menționat în patru știri cu tonalitate neutră; ALDE – în trei știri în context neutru și într-o știre în context negativ; PNM a fost menționat de patru ori în context neutru, iar Partidul Moldova Mare a fost reflectat o dată în context negativ și de două ori în context neutru. Olesia Stamate, PN și Blocul Alternativa au avut câte trei apariții în context neutru, iar PDA și Tatiana Crețu – câte două. Ceilalți concurenți (LOC, Blocul Împreună, Andrei Năstase, Victoria Sanduța, CUB, Respect Moldova, Alianța Moldovenii, PL, BUN, PP NOI și Uniunea Creștin-Socială din Moldova) au fost menționați câte o dată fiecare în context neutru.

Emisiuni: La cele trei emisiuni monitorizate au participat un reprezentant al guvernării, jurnaliști, experți și analiști, care au discutat în special subiectul corupției alegătorilor, manipularea și dezinformarea în campania electorală. În toate edițiile moderatorii au avut un comportament corect, neutru și echidistant, întrebările fiind documentate și relevante subiectelor discutate.

Totodată, în discuții s-a observat o tonalitate predominant pozitivă față de partidele care promovează vectorul european, în special PAS, și o tonalitate negativă față de formațiunile politice orientate spre Rusia, în special BEP și PMM, acestea fiind asociate cu corupția electorală.

Corectitudinea și echilibrul surselor. Pluralismul de opinie

Știri: Pentru documentarea celor 48 de știri, Moldova 1 folosit în total 139 de surse, printre care concurenți electorali, reprezentanți ai CEC, experți, reprezentanți ai administrației publice centrale și locale, europarlamentari, cetățeni.

În 18 cazuri a fost asigurat pluralismul surselor, fiind vorba atât de știri cu caracter electoral direct, cât și indirect.

Nouă știri au avut caracter conflictual, dintre care într-un caz nu a fost asigurat dreptul la replică, iar în altele două a fost evident un dezechilibru al surselor. De exemplu, într-o știre din 18 septembrie, în care a fost prezentată investigația ZdG privind atacurile informaționale ale Rusiei prin rețeaua „InfoLider”, în care este vizat Partidul Moldova Mare, s-a menționat doar că „*Victoria Furtună nu a așteptat întrebarea și a închis telefonul*”, fără ca reporterii să facă eforturi suplimentare pentru a echilibra știrea. Tot pe 18 septembrie a fost difuzată o știre în care se spune că „*un lider separatist din regiunea transnistreană, Oleg Chisnicean, ar face campanie electorală la Chișinău pentru Blocul Alternativa*”, făcând trimitere la un articol publicat de redacția Zona de Securitate. Moldova 1 a menționat că „*Blocul Alternativa nu a răspuns la apele sale pentru a explica participarea lui Chisnicean în campania electorală*”.

În știrea din 19 septembrie privind condamnarea activistului Mihail Bagas la trei ani de închisoare, cu suspendare condiționată, într-un dosar de finanțare ilegală a partidului ALDE de către gruparea „Șor”, nu a fost prezentată reacția ALDE la acuzațiile de finanțare ilicită a formațiunii.

Balanța de gen în știrile analizate a fost înclinată spre sursele bărbați – 66 (58%), numărul femeilor constituind 49 (42%).

Emisiuni: În cadrul emisiunilor, moderatorii au adresat întrebări relevante, fără tentă provocatoare. Invitații au avut un comportament corect, discuțiile au fost echilibrate, cu mici excepții. Astfel, în cadrul emisiunii „Pe față” (15 septembrie), invitatul Daniel Vodă, purtător de cuvânt al Guvernului, a făcut afirmații care nu au fost echilibrate din perspectiva surselor: *„Am ajuns în 2025 ca forțele de stânga să meargă la Moscova la poclon și să primească mesaje. Sunt rivali care nu se văd la față. Credeți că dna Vlah și dl Dodon sunt într-o relație, într-o idilă și într-o prietenie. Se vede clar că ... sunt oameni pe care noi i-am mai văzut. Sunt o apă și un pământ! Oameni care s-au cunoscut prin hoție”*. Moderatoarea nu a intervenit și nici nu a menționat că va oferi dreptul la replică celor vizați.

În cadrul emisiunilor, echilibrul de gen a fost aproape asigurat, participând patru femei (45%) și cinci bărbați (55%).

Limbajul și imaginile video utilizate

Limbajul utilizat de reporteri și moderatori în materialele monitorizate la postul public de televiziune Moldova 1 a fost neutru și corect, fără a fi depistate abateri. Referitor la imaginile video, în linii generale, acestea au respectat normele deontologice. Totuși, din cauza unei erori tehnice, într-un reportaj privind angajamentele electorale ale concurenților, în timp ce candidatul ALDE își enunța obiectivele în alegeri, reportajul s-a terminat brusc, intervenția acestuia fiind întreruptă (16 septembrie).

Gagauziya Radio Televizionu (GRT)

Implicarea în reflectarea campaniei electorale

Între 13 și 19 septembrie 2025, la postul public regional GRT au fost monitorizate cinci buletine de știri și șase emisiuni de dezbateri electorale în limba rusă. Din totalul buletinelor, patru au fost ediții ale programului „Новости”, în limba rusă, iar unul a fost în limba română.

Știri: Toate cele cinci buletine informative au debutat cu materiale despre campania electorală. În total, au fost identificate 15 știri cu caracter electoral direct, toate incluse la rubrica electorală. Cinci dintre acestea au vizat activitatea CEC și au fost elaborate exclusiv pe baza comunicatelor de presă ale instituției, ilustrate cu fotografiile furnizate în aceste comunicate. Printre subiectele abordate s-au numărat: informarea alegătorilor despre posibilitatea de a solicita votarea la locul aflării în cadrul alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025; anunțurile privind termenele-limită pentru autorizarea sondajelor de opinie, exit-poll-urilor și înregistrarea operatorilor de interviu; precizarea că 18 septembrie 2025 a fost ultima zi în care puteau fi operate modificări în listele de candidați; începerea tipăririi buletinelor de vot; precum și mențiunea că acreditarea observatorilor este posibilă până la 21 septembrie.

Alte patru știri au prezentat principalele priorități din programele electorale ale unor concurenți, o știre a relatat despre organizarea, la Universitatea de Stat din Comrat, a competiției intelectuale „Știu pentru ce votez”, iar alta – despre respectarea egalității de gen în alegeri.

Dezbateri: În perioada monitorizată, GRT urma să difuzeze șase emisiuni de dezbateri electorale. La prima dezbatere, programată pentru 15 septembrie, ora 18.00, au fost invitați candidații PNM, LOC și PL, însă niciunul nu a dat curs invitației, iar emisiunea nu a avut loc. La celelalte emisiuni de dezbateri au participat reprezentanții PSDE, ai Blocului Alternativa, ai

Mișcării Respect Moldova, AUR, PP NOI, ai Alianței Moldovenii, BEP, PMM și candidata independentă Victoria Sanduța. Ceilalți candidați invitați nu au dat curs invitației.

Imparțialitate și obiectivitate. Partizanat politic

Știri: Materialele cu referire directă la scrutinul parlamentar au fost realizate fără abateri deontologice. Cele patru știri care au reflectat prioritățile electorale ale unor concurenți s-au limitat la a reda, într-o formă parafrazată, informația din programele electorale, fără a include surse directe. De regulă, aceste știri urmau același tipar: „*La alegerile parlamentare din 28 septembrie participă 23 de candidați. În continuare, principalele priorități electorale pentru câțiva dintre ei*”, după care erau prezentate, în același material, tezele programatice a 5–7 candidați electorali. Respectiv, postul regional i-a reflectat, în patru materiale, pe toți cei 23 de candidați înregistrați în cursa electorală. Tonalitatea acestor știri a fost neutră.

Dezbateri: Emisiunile de dezbateri electorale au urmat un scenariu prestabilit, fiecare invitat având la dispoziție câte 14 minute pentru a-și prezenta programele electorale și pentru a răspunde la întrebările moderatorului și ale contracandidaților din platou, dar și pentru a se adresa *alegătorilor*. La începutul fiecărei emisiuni au fost prezentate regulile de desfășurare a dezbaterilor. În linii generale, întrebările moderatorilor au urmat același scenariu pentru toți participanții și au fost grupate pe trei teme: aspecte socio-economice, dezvoltarea țării pentru următorii patru ani și politica externă a țării.

Prestația moderatorilor a fost, în ansamblu, neutră și echidistantă, întrebările fiind adresate corect și fără abateri deontologice. Totuși, în dezbaterile din 17 și 19 septembrie s-a observat o doză de tendențiozitate, întrebările fiind formulate uneori într-un mod care indica asupra atitudinii moderatorului față de actuala guvernare. Drept exemple în acest sens pot servi întrebările: „*Ce nu s-a făcut bine în reforma Justiției în ultimii patru ani?*” sau „*Cum putem astăzi să descriem relațiile dintre autoritățile centrale și cele din Găgăuzia și ce este necesar să fie făcut pentru îmbunătățirea acestora?*”, care au generat răspunsuri critice în raport cu actuala guvernarea, acuzată inclusiv de faptul că *divizează societatea și asuprește găgăuzii*. În emisiunea din 19 septembrie, moderatoarea nu a încurajat candidatele să-și prezinte prioritățile electorale sau soluțiile propuse la problemele existente. În loc să creeze un cadru constructiv pentru explicarea programelor, dezbaterile au fost orientate preponderent spre critici politice. Totodată, atunci când unii participanți au formulat acuzații directe la adresa guvernării, moderatorii nu au solicitat prezentarea de argumente sau dovezi. În aceste condiții, în trei emisiuni de dezbateri, PAS – în calitate de partid de guvernământ – a apărut în context negativ.

Corectitudinea și echilibrul surselor. Pluralismul de opinie

Știri: Doar două materiale monitorizate au inclus surse directe, iar celelalte 13 au fost elaborate exclusiv pe baza comunicatelor de presă ale CEC și/sau a principalelor teze din programele electorale ale concurenților. Niciuna dintre cele 15 știri nu a avut caracter conflictual, iar cinci dintre ele au asigurat pluralismul surselor.

Din perspectiva echilibrului de gen, în cele două știri care au avut surse directe a fost asigurat echilibrul surselor, fiind citate șase femei (54%) și cinci bărbați (46%).

Limbajul și imaginile video utilizate

Imaginile video au respectat normele deontologice. Atât jurnaliștii în știri, cât și moderatorii au utilizat un limbaj neutru și echidistant, fără etichetări și fără abateri deontologice.

Implicarea în reflectarea campaniei electorale

În perioada 13 – 19 septembrie 2025, la postul de televiziune TVR Moldova au fost evaluate șapte buletine de știri („Telejurnalul orei 18:00” și „Telejurnalul de weekend”), patru dezbateri electorale și o ediție a emisiunii „Punctul pe Azi”.

Știri: În total au fost puse pe post 39 de știri cu caracter electoral direct și indirect, cele mai multe regăsindu-se la rubrica electorală. Știrile din prima categorie (25 de materiale) au reflectat subiecte ce țin de activitatea CEC, angajamentele concurenților electorali, acuzații între anumiți concurenți, noi descinderi în dosarele de corupere a alegătorilor, solicitarea Ministerului Justiției de a aplica măsuri de limitare a activității Partidului Inima Moldovei. Postul a mai mediatizat declarații ale unor oficiali străini privind importanța scrutinului din 28 septembrie, a prezentat rezultatele unui sondaj de opinie etc.

Știrile cu caracter electoral indirect (14) s-au referit la granturile și programele de finanțare din partea UE, reafirmarea angajamentului UE pentru susținerea oamenilor de afaceri din Moldova, vizita de studiu a antreprenorilor moldoveni la Bruxelles și declarații ale oficialilor europeni vizavi de viitorul Moldovei, dotarea cu echipament modern a Spitalului Ministerului Afacerilor Interne, lansarea unor proiecte de dezvoltare locală, eficientizarea energetică a clădirilor etc.

Dezbateri: În perioada monitorizată TVR Moldova a desfășurat patru dezbateri electorale (15 – 18 septembrie). În total, au fost invitați 12 concurenți electorali, dintre care la discuții s-au prezentat opt – AUR, BUN, PP NOI, ALDE, Olesea Stamate, PNM, LOC, PL. Alți patru concurenți nu au răspuns invitației – Tatiana Crețu, Partidul Moldova Mare, Victoria Sanduța și Uniunea Creștin-Socială din Moldova.

Emisiuni: Singura ediție a emisiunii „Punctul pe Azi” a pus în discuție miza alegerilor din 28 septembrie, direcția de dezvoltare a țării după scrutin, importanța votului din diasporă și perspectivele de integrare a Republicii Moldova în UE.

Imparțialitate și obiectivitate. Partizanat politic

Știri: În general, subiectele care au vizat procesul electoral au fost prezentate corect și echilibrat, fiind respectate normele deontologice. În ceea ce privește selecția subiectelor, s-a remarcat o predilecție pentru temele care au vizat sprijinul acordat de UE și SUA pentru dezvoltarea Republicii Moldova și diversele activități cu participarea reprezentanților APC, care au pus în lumină pozitivă guvernarea și, implicit, PAS (12 știri).

Vizibilitatea concurenților electorali: În perioada de raport, TVR Moldova a reflectat în știri mai puțin de jumătate din concurenții electorali înscrși în cursa pentru parlamentare (nouă în total). PAS și BEP au fost subiecți de știri sau menționați în câte patru știri, tonalitatea reflectării fiind neutră pentru PAS și de trei ori neutră și o dată negativă pentru BEP. Blocul Alternativa a avut trei apariții, toate în context neutru, iar PMM și ALDE au fost reflectate de câte două ori, tonalitatea reflectării fiind negativă și, respectiv neutră. Ceilalți concurenți - ALDE, LOC, PN, PNM și Andrei Năstase, fiind menționați câte o dată.

Dezbateri: Reprezentanții AUR, BUN, PP NOI, ALDE, Olesea Stamate, PNM, LOC, PL au avut posibilitatea să-și prezinte platformele electorale conform timpului de antenă stabilit în regulamentul aprobat de CEC și anunțat în debutul dezbaterilor. Moderatorii au respectat dreptul participanților la libera exprimare, au asigurat transparența privind durata intervențiilor, au adresat întrebări echilibrate și relevante pentru fiecare participant.

Emisiuni: Discuțiile din cadrul emisiunii „Punctul pe AZi” i-au vizat în context preponderent negativ pe membrii BEP (Vladimir Voronin, Vasile Tarlev, Igor Dodon și Irina Vlah), PAS și partidele proeuropene fiind avantajate de unele declarații ale invitatului, între care și sugestiile privind votul din 28 septembrie: *„dacă electoratul prooccidental se mobilizează, atunci PAS-ul și partidele proeuropene vor câștiga alegerile”* (...) *„Sunt 1,5 milioane de cetățeni care au cetățenie română, dintre care un milion sunt în Europa. Dacă țin la țara lor și vor ca toți cetățenii Moldovei să trăiască în libertate și prosperitate ca în Europa, atunci au obligația să meargă la vot și să voteze pentru partidele proeuropene”* a mai spus invitatul. Moderatoarea a avut, în general, o poziție apropiată de cea a invitatului.

Corectitudinea și echilibrul surselor. Pluralismul de opinie

Știri: Pentru documentarea celor 39 de știri supuse monitorizării, TVR Moldova a recurs la 101 surse, acestea fiind în mare parte concurenți electorali, reprezentanți ai CEC și APC, experți, oficiali europeni, cetățeni.

12 știri au respectat principiul diversității și pluralismului surselor, oferind publicului mai multe perspective și informații de context mai ample. Totuși, cele mai multe materiale referitoare la activitățile de campanie s-au bazat pe o singură sursă.

Din numărul total de știri puse pe post, nouă au avut caracter conflictual. În șapte cazuri, TVR Moldova a solicitat opinia părții vizate, asigurând echilibrul surselor. Știrea din 18 septembrie referitoare la investigația ZdG privind *„sute de mercenari, înrolați de armata propagandistică a Kremlinului și politicienilor proruși din Republica Moldova, care răspândesc zilnic, de luni bune, mesaje manipulatorii”* a fost parțial echilibrată, TVR Moldova menționând că *„Victoria Furtună nu ne-a răspuns la telefon pentru a comenta acuzațiile”*, fără a face alte tentative de a echilibra sursele. Într-un alt caz din 19 septembrie, a fost difuzată știrea privind condamnarea activistului Mihail Bagas la trei ani de închisoare cu suspendare pentru complicitate la finanțare ilegală a partidului ALDE. TVR Moldova nu a solicitat opinia formațiunii la acuzațiile de finanțare ilegală.

Din perspectiva asigurării echilibrului de gen în știri se atestă un echilibru aproape perfect, fiind citați 41 bărbați (51%) și 40 femei (49%).

Emisiuni: Formatul emisiunii, cu un singur invitat în studio, nu a asigurat pluralismul de opinie și diversitatea surselor. În cazul în care invitatul a formulat judecăți de valoare la adresa membrilor BEP (Igor Dodon, Vladimir Voronin, Irina Vlah și Vasile Tarlev), moderatoarea nu a intervenit pentru a echilibra discuția și nu a menționat posibilitatea oferirii dreptului la replică de către TVR Moldova.

Limbajul și imaginile video utilizate

În mare parte, limbajul și imaginile video folosite de TVR Moldova au respectat normele deontologice, însă au fost identificate și câteva derapaje. În două cazuri a fost semnalată utilizarea etichetelor *„condamnatul fugar Ilan Șor”* sau *„fugarul penal Ilan Șor”* (știri din 17 și 18 septembrie). Deși factual corectă din perspectiva juridică (Șor a fost condamnat și se află în

afara țării), folosirea acestei etichete ridică probleme de neutralitate deoarece are conotație negativă și poate afecta percepția publicului.

Jurnal TV

Implicarea în reflectarea campaniei electorale

În perioada vizată de acest raport, au fost evaluate șase buletine de știri („Jurnalul orei 19:00” și „Jurnalul Săptămânii”), precum și cinci emisiuni: „Ora Expertizei”, „Trigger”, „Secretele puterii”, „Cabinetul din umbră” și „Parlamentare 2025: Ediție specială”.

Știri: Jurnal TV a difuzat 27 de materiale cu caracter electoral direct și indirect, aproape toate fiind încadrate la rubrica electorală. În categoria materialelor cu caracter electoral direct s-au regăsit informațiile pentru alegători oferite de CEC, prioritățile electorale ale unor concurenți, perchezițiile inițiate de autorități în dosare privind coruperea alegătorilor și finanțarea ilegală a partidelor, precum și știrile controversate ce au vizat unii concurenți electorali.

Subiectele cu tangență electorală indirectă s-au referit la plasarea în arest preventiv a fostului deputat Viorel Melnic și la soluțiile identificate de Ministerul Educației și Cercetării pentru a diminua criza de cadre didactice din domeniul pedagogic.

Emisiuni: Toate cele cinci emisiuni monitorizate au avut ca prioritate tematica electorală: ingerințele străine în procesul electoral, influența Rusiei, coruperea alegătorilor, finanțarea ilegală a unor partide, calitatea programelor electorale și opțiunile pentru cetățeni. De asemenea, în una din emisiuni („Trigger”) s-a discutat despre situația din Rusia, declinul democratic și lecțiile pe care Republica Moldova le-ar putea învăța, mai ales, în prag de alegeri.

Imparțialitate și obiectivitate. Partizanat politic

Știri: Știrile difuzate au fost, în general, neutre și obiective, nefiind identificate predilecții față de concurenți electorali, cu mici excepții care au avut potențial de dezavantajare pentru unii candidați. De exemplu, știrea despre declarațiile de avere ale reprezentanților Partidului Democrația Acasă, începe cu precizarea: „În timp ce campania electorală abundă de promisiuni, sloganuri și proiecte sociale pentru cetățenii nevoiași, declarațiile de avere ale concurenților electorali arată deseori un stil de viață îndestulat, mult peste grijile oamenilor de rând”, o generalizare care poate plasa protagoniștii știrii într-o lumină defavorabilă (15 septembrie).

În știrile extinse despre prioritățile concurenților electorali, unii au avut intervenții directe sau au fost citați cu apariții pe ecran. În cazul altor candidați, prezentarea s-a limitat la textul reporterului, însoțit de imagini de arhivă de la unele secții de votare (BUN, PMRM, 16 septembrie).

Vizibilitatea concurenților electorali: Jurnal TV a reflectat activ campania electorală, asigurând acces și vizibilitate pentru 22 de concurenți electorali, tonalitatea reflectării fiind neutră. Cele mai multe apariții a avut BEP – șase și ALDE – patru, iar PDA, PMM, Blocul Alternativa, LOC, Andrei Năstase și PNM au avut câte trei apariții fiecare. PAS, Olesea Stamate, CUB, PSDE, PN, AUR, PMRM au fost citați/menționați de câte două ori, iar ceilalți concurenți au avut câte o singură apariție.

Jurnal TV a difuzat un singur subiect în care au apărut pozitiv reprezentanții administrației publice centrale, subiectul fiind legat de tema educației (13 septembrie).

Emisiuni: Per ansamblu, moderarea emisiunilor a fost echidistantă. Au existat, însă, și situații în care moderatorul nu a intervenit atunci când invitații în studio au utilizat calificative peiorative la adresa unor concurenți electorali, cum ar fi „*caricaturi ale lui Voronin*” – cu referire la liderii partidelor pro-ruse, „*manist, fost cubist*” – în raport cu MAN și CUB, sau „*Alternativa lui Putin*” („Ora Expertizei” din 15 septembrie). În aceeași emisiune, referindu-se la programele electorale ale unor candidați, moderatorul a dedus: „*Discernământul e undeva la finalul paginii*”, o judecată de valoare cu tentă ironică, ce contravine principiilor deontologice privind imparțialitatea. În emisiunea „Cabinetul din umbră”, unii concurenți (Blocul Alternativa, BEP, Partidul Moldova Mare) au fost analizați de invitat în context negativ, iar moderatorul nu a intervenit pentru a echilibra discuțiile, iar uneori a susținut ideile lansate de interlocutorul său.

Respectiv, în emisiunile analizate, BEP și Blocul Alternativa au fost vizați de patru ori în context negativ, Partidul Moldova Mare – de două ori în context negativ, PN și NOI – o dată, la fel, în context negativ. PAS a avut două mențiuni în context pozitiv. De asemenea, formațiunea a fost avantajată de prezența unui reprezentant la una dintre emisiuni.

Corectitudinea și echilibrul surselor. Pluralismul de opinie

Știri: Jurnal TV a consultat 83 de surse pentru realizarea celor 27 de subiecte cu caracter electoral direct și indirect, printre care concurenți electorali, reprezentanți ai CEC, Poliției, CNA și cetățeni. Nouă știri pot fi considerate pluraliste, incluzând diverse perspective. Din numărul total de știri analizate, opt au avut caracter conflictual, dintre care trei au fost dezechilibrate: materialele referitoare la perchezițiile din dosarele de corupere electorală (15, 16 și 17 septembrie).

Știrile au fost dezechilibrate și din perspectiva genului, sursele masculine fiind citate de 39 de ori (66%), iar cele feminine de 20 de ori (34%).

Emisiuni: În emisiunile monitorizate nu a existat diversitate de opinii, întrucât majoritatea invitaților au avut, de regulă, aceleași păreri și viziuni asupra subiectelor discutate. Moderatorii au încercat să asigure echilibrul în cazul acuzațiilor, în unele situații concurenții vizați fiind contactați telefonic, în emisie directă, pentru a li se oferi dreptul la replică. Cu toate acestea, au fost observate situații în care anumite accente depreciative sau acuzații au rămas neechilibrate.

Tendința de dezechilibru din perspectiva de gen s-a menținut și în cazul emisiunilor, la care au participat nouă bărbați (82%) și două femei (18%).

Limbajul și imaginile video utilizate

Limbajul utilizat la redactarea materialelor a respectat, în general, normele deontologice, cu excepția unei singure știri din 18 septembrie, în care a fost folosită eticheta „*fugarul Ilan Șor*”. De notat reducerea numărului de cazuri de acest fel. În ceea ce privește imaginile, a fost identificată o neconcordanță: la o intervenție a Blocului Împreună, sursa imaginilor a fost indicată eronat, făcând-se trimitere la pagina de Facebook a Blocului Alternativa (19 septembrie).

Implicarea în campania electorală

În perioada de raport, au fost monitorizate șapte ediții ale principalului buletin de știri al zilei de la ora 20:00 și patru dezbateri electorale.

Știri: În total au fost analizate 27 de subiecte, majoritatea fiind cu caracter electoral direct. Acestea au reflectat, în principal, promisiunile electorale ale unor candidați în alegeri, activitatea CEC, un sondaj de opinie privind preferințele alegătorilor, blocarea de către serviciile fiscale a conturilor unui partid participant în alegeri și cererea Ministerului Justiției către instanță de a limita temporar activitatea acestei formațiuni. Postul a informat în mai multe știri despre perchezițiile desfășurate în diferite regiuni din țară în dosare de corupere electorală și finanțare ilegală a partidelor, dar și despre tentative de a cumpăra voturile în diasporă.

Două știri au avut caracter electoral indirect, relatând despre sprijinul oferit de Guvernul SUA pentru construcția liniei de transport electric de înaltă tensiune Strășeni-Gutinaș și despre derularea programului național „Școli model”.

Dezbateri: În perioada de raport au fost desfășurate patru dezbateri la care au participat nouă concurenți din cei 12 invitați – PL, PSDE, PMM, Blocul Împreună, PP NOI, ALDE, CUB, LOC, Blocul Alternativa. UCSM și Victoria Sanduța nu au dat curs invitației, iar Andrei Năstase nu a putut fi reprezentat, deoarece persoana delegată nu era acreditată de CEC.

Imparțialitate și obiectivitate. Partizanat politic

Știri: Majoritatea materialelor jurnalistice analizate au fost realizate în conformitate cu normele profesionale și deontologice. Totuși, în patru din cele 29 de știri monitorizate au fost vizibile elemente de părtinire, fie prin amestecul faptelor cu opiniile, fie prin selectarea tendențioasă a informației. Un exemplu relevant este știrea din 14 septembrie despre programele electorale ale mai multor concurenți, unde vocea de după cadru vorbește de „*valul de promisiuni generoase ambalate în termeni deja cunoscuți*”, urmând comentariul: „*Ironia – mulți dintre acei care le rostesc, au avut deja ocazia să le îndeplinească, dar nu au făcut-o*”. Această formulare sugerează o opinie și creează și o judecată de valoare care depășește limitele informării obiective.

De asemenea, unele știri construite pe baza declarațiilor de la dezbaterile electorale difuzate de Pro TV Chișinău indică asupra unei atitudini selective față de candidați. De exemplu, în știrea din 16 septembrie despre dezbaterile din ziua precedentă, un candidat al Blocului Împreună este prezentat într-o manieră neutră, în timp ce un reprezentant al PP NOI apare într-o lumină negativă, prin utilizarea unor secvențe cu conotație dezavantajoasă.

Într-un alt caz, înregistrat la 19 septembrie, s-a relatat despre o declarație improprie a unui candidat al Blocului Alternativa, făcută în cadrul dezbaterilor și devenită virală pe internet. Postul a difuzat mai întâi un teaser extins, iar ulterior o știre detaliată despre gafă și despre reacțiile online. Astfel de abordări, care pun accentul pe erori de exprimare, pot amplifica percepția negativă asupra unui concurent, în detrimentul unei informări echidistante.

Vizibilitatea concurenților electorali: În perioada de monitorizare, Pro TV Chișinău a oferit vizibilitate în știri pentru 17 concurenți electorali, reflectarea având, în majoritatea cazurilor, o tonalitate neutră. Cele mai frecvente apariții le-au avut BEP și PMM – câte cinci apariții fiecare,

contextul reflectării fiind predominant negativ: de trei ori pentru BEP și de patru ori pentru PMM. Blocul Alternativa a fost prezent în știri de patru ori, dintre care trei în context negativ și o dată în context neutru. PAS și ALDE au apărut de câte trei ori, reflectarea fiind în general neutră. Ceilalți candidați au fost menționați sporadic, în contexte mai mult neutre.

De notat reducerea prezenței administrației publice centrale în știri, comparativ cu perioadele de monitorizare anterioare. Singurele materiale care au vizat APC au fost reportajul din 17 septembrie despre sprijinul financiar oferit Republicii Moldova de către SUA, cu prezența prim-ministrului Recean și a președintei Sandu, precum și știrea din 15 septembrie despre programul național „Școli model”, în care a fost inclus și punctul de vedere al Ministerului Educației și Cercetării.

Dezbateri: Dezbaterile au fost organizate respectând regulile enunțate la începutul fiecărei emisiuni. Formatul a fost unul uniform: întrebările au fost adresate de moderatoare și de reprezentanții partenerilor – Ziarul de Gardă și Promo-LEX – iar candidaților li s-a oferit și posibilitatea de a-și adresa întrebări între ei. La final, fiecare candidat a avut ocazia să se adreseze direct alegătorilor. Întrebările, fie din partea partenerilor, fie din partea moderatoarei, au fost, în mare parte, pertinente și axate pe teme relevante pentru campania electorală. Moderatoarea a intervenit de mai multe ori cu întrebări de precizare, atunci când contextul și răspunsurile candidaților au impus clarificări.

Accentul dezbaterilor a fost pus în special pe aspecte de integritate, candidații fiind solicitați să răspundă la întrebări legate de activitatea proprie sau a partidului/blocului pe ale cărui liste candidează. De notat că, în debutul dezbaterilor, candidații erau anunțați să nu lanseze acuzații la adresa altor participanți dacă nu dețin probe care să le susțină. Totuși, unii participanți au fost mai incisivi, formulând acuzații atât față de colegii din studio, cât și față de persoane care nu erau prezente la dezbateri. În majoritatea cazurilor, moderatoarea a intervenit prompt pentru a clarifica afirmațiile sau pentru a solicita probe care să susțină acuzațiile, contribuind astfel la menținerea echilibrului și la prevenirea derapajelor discursului politic. Un exemplu concret este dezbaterile din 16 septembrie, când moderatoarea a prezentat replica unui om de afaceri la acuzațiile unui candidat aduse în ziua precedentă, referitoare la dosare penale, subliniind totodată că declarațiile sunt responsabilitatea celor care le emit. Într-un caz o afirmație a rămas neechilibrată, deși ar fi necesitat o intervenție a moderatoarei. Este vorba despre o candidată care a explicat de ce, pe vremea când era deputată în Parlament, nu a reușit să lanseze o platformă a femeilor deputate, motivând că nu a beneficiat de sprijinul deputatelor din PSRM, fracțiunea lui Șor, dar și din partidul lui Plahotniuc, insinuând că femeile din Partidul Democrat ar fi fost „*înjosite de bărbații PDM*”. Această afirmație ar fi necesitat clarificări suplimentare pentru menținerea neutralității dezbaterii.

Corectitudinea și echilibrul surselor. Pluralismul de opinie

Știri: Pro TV Chișinău a documentat știrile relevante din 72 de surse, care au reprezentat concurenții electorali, reprezentanți ai organelor de drept, experți din societatea civilă, CEC etc. Pluralismul de surse a fost asigurat în opt materiale, subiectele electorale fiind, în mare parte, documentate din surse unilaterale.

Toate subiectele controversate au fost echilibrate fie cu opinii ale ambelor părți din conflict, fie menționându-se că părțile vizate au fost contactate, dar nu au dorit să comenteze sau nu au revenit cu răspunsuri.

Din perspectiva surselor citate, postul a asigurat echilibrul de gen, fiind citați 28 de bărbați (53%) și 25 de femei (47%).

Limbajul și imaginile video utilizate

Limbajul utilizat în știrile electorale a fost, în general, neutru, cu mici excepții, cum ar fi utilizarea etichetei „*fugarul Șor*” în două știri despre perchezițiile desfășurate de către Poliție în dosarele de corupție electorală. De notat este reducerea numărului de cazuri de acest fel, în comparație cu perioadele anterioare.

În cadrul dezbaterilor, postul a asigurat traducerea în limbajul mimico-gestual.

TV8

Implicarea în campania electorală

În perioada de raport, au fost monitorizate șapte buletine de știri difuzate la ora 19:00 („Știri de week-end”, „Sinteza” și „Știrile TV8”), trei emisiuni („Cutia Neagră Plus”, „Alo, TV8” și „Întreabă Ghețu. Diaspora!”), precum și trei dezbateri electorale.

Știri: TV8 a difuzat 39 de subiecte cu caracter electoral direct și indirect, majoritatea fiind incluse la rubrica „Electorală 2025”. Știrile cu tangență electorală directă au relatat despre perchezițiile desfășurate de autorități în dosarele privind finanțarea ilegală și coruperea electorală, precum și despre evenimente în care au fost vizați/implicați unii concurenți electorali. În această categorie se regăsesc și informațiile oferite de CEC cu privire la procesul electoral (tipărirea buletinelor de vot, campanii de informare a alegătorilor), știrile realizate în baza dezbaterilor organizate de TV8 care au prezentat unele priorități electorale ale concurenților.

Subiectele cu caracter electoral indirect au fost diverse, având la bază evenimentele derulate în spațiul public: extrădarea lui Vladimir Plahotniuc, arestarea lui Alexandru Bălan, fost director adjunct al SIS, evenimente cu participarea reprezentanților APC, sprijinul european pentru Republica Moldova etc.

Dezbateri: TV8 a difuzat trei dezbateri electorale la care au participat reprezentanții a opt concurenți electorali din cei 12 invitați: BEP, AUR, Blocul Împreună, ALDE, Andrei Năstase, PL, Alianța Moldovenii și BUN. Patru candidați nu au fost prezenți: PDA, Olesea Stamate, UCSM și Partidul Moldova Mare.

Emisiuni: Cele trei emisiuni evaluate au pus în discuție mai multe subiecte cu tematică electorală: „Cutia Neagră Plus” a analizat schimbarea retoricii politice a unor concurenți electorali, „Alo, TV8” a atenționat telespectatorii cu privire la populismele din programele electorale și miturile despre Uniunea Europeană, iar „Întreabă Ghețu. Diaspora!” a prezentat diverse experiențe ale moldovenilor stabiliți în Germania și schimbările pe care diaspora le așteaptă după alegerile parlamentare.

Imparțialitate și obiectivitate. Partizanat politic

Știri: Știrile relevante acestei monitorizări au fost realizate în conformitate cu normele deontologice, fără tendințe de favorizare sau defavorizare directă a concurenților electorali, cu

o singură excepție. Materialul respectiv are caracter electoral indirect și vizează activitatea APL Chișinău: „A mai trecut o vară, iar caldarâmul de pe 31 August așa și a rămas în paragină. Deși proiectul a fost aprobat și s-a stabilit în detalii cum ar trebui să fie conservat caldarâmul, autoritățile încă nu s-au apucat de treabă și nici nu au idee când ar putea începe lucrările” (13 septembrie). Felul în care a fost structurată știrea (prin secvențele video utilizate și vox-urile unilaterale) ar putea genera o percepție negativă asupra lui Ion Ceban, primar al mun. Chișinău, și copreședinte al Blocului Alternativa, prin transfer de imagine negativă.

Vizibilitatea concurenților electorali: TV8 a acordat vizibilitate majorității concurenților electorali, 19 dintre aceștia fiind reflectați în știri, fie prin intervenții directe, fie prin mențiuni. În majoritatea cazurilor, aparițiile concurenților au avut legătură cu participarea la unele evenimente, cu prezența în cadrul dezbaterilor electorale sau cu unele situații controversate, în care au fost citați pentru a asigura echilibrul surselor. Din totalul de materiale monitorizate, un singur subiect a relatat despre prioritățile electorale ale unor candidați, iar într-o știre a fost inclusă lista integrală a celor 23 de candidați înscriși în competiție.

Cele mai multe apariții în știri a avut BEP – zece, dintre care trei în context negativ și șapte în context neutru. Partidul Moldova Mare a avut cinci apariții, două dintre ele în lumină negativă și trei în lumină neutră; AUR, Blocul Împreună, PL, Andrei Năstase și ALDE – câte trei apariții, toate în context neutru. Tot trei apariții a avut și PMRM, dintre care o dată în context negativ și de două ori în context neutru. PAS, Olesia Stamate, LOC, BUN și Alianța Moldovenii au avut câte două apariții, tonalitatea reflectării fiind neutră. PN și PDA, de asemenea, au fost vizați în două știri, dintre care una în context neutru și una în context negativ. Ceilalți concurenți au fost prezenți în știri câte o singură dată.

Printre subiectele cu caracter electoral indirect, care au pus într-o lumină favorabilă reprezentanții administrației publice centrale și ai Președinției, s-au numărat materiale despre pregătirile pentru sezonul rece, construcția unei noi linii electrice de înaltă tensiune sau despre accelerarea negocierilor de aderare a Republicii Moldova la UE. În total, au fost identificate patru materiale de acest fel.

Dezbateri: Concurenții participanți la dezbaterile organizate – BEP, AUR, Blocul Împreună, ALDE, Andrei Năstase, PL, Alianța Moldovenii și BUN – nu au încălcat regulile anunțate de cei doi moderatori la începutul dezbaterii. În ceea ce privește întrebările adresate, nu a fost constatată o intenție evidentă de tendențiozitate față de candidați. Concurenții electorali au avut posibilitatea să se exprime în limitele timpului alocat fiecăruia.

Emisiuni: Cele trei emisiuni monitorizate au avut un caracter echidistant, iar moderarea a fost, per general, corectă. Totuși, în cadrul emisiunii „Cutia Neagră PLUS”, BEP, Blocul Alternativa și PN au apărut mai des în lumină negativă prin declarațiile invitaților, care au pus la îndoială credibilitatea acestora. Moderatoarea a intervenit de mai multe ori pentru a echilibra discuția, făcând referire și la alte declarații sau reamintind alte contexte/evenimente care să ofere și alte perspective. Dar au fost și situații cu potențial de dezavantajare pentru acești concurenți, cum ar fi constatări cu tentă peiorativă la adresa unor concurenți, de exemplu: „cum a spus și Dodon, nu toți sunt socialiști, sunt și oameni normali la cap” (14 septembrie), iar moderatoarea nu a intervenit cu replică.

În emisiunile analizate, BEP a fost de trei ori vizat în context negativ, iar Blocul Alternativa, Partidul Moldova Mare, PN – o dată, în context negativ. APC și Maia Sandu au fost menționați o dată, în context pozitiv.

Corectitudinea și echilibrul surselor. Pluralismul de opinie

Știri: La documentarea celor 39 de subiecte, TV8 a citat 108 surse. Printre acestea se regăsesc concurenți electorali, reprezentanți ai CEC și ai Poliției, cetățeni. 11 subiecte pot fi considerate pluraliste, în timp ce restul au fost realizate pe baza unor surse unilaterale.

Din totalul de știri monitorizate, 15 au fost materiale cu caracter controversat, iar în cinci cazuri jurnaliștii nu au asigurat echilibrul de surse. De exemplu, într-o știre despre schimbul de retorică a unor concurenți electorali, despre Irina Vlah și Victoria Furtună s-a spus că sunt „*ambele afiliate fugarului Ilan Șor*” (15 septembrie), nefiind solicitată reacția acestora. O altă știre dezechilibrată se referă la candidații BEP, PN, Partidul Moldova Mare, PDA și PMRM, acuzați „*că repetă ca papagalii aceleași narrative scrise în același laborator la Moscova*” (18 septembrie). BEP este vizat și într-un material controversat cu privire la eventuale provocări de după alegeri, pe care le-ar putea iniția acesta, concluzie formulată de reporter în baza unei informații oficiale. O reacție din partea BEP nu a fost, însă, solicitată (19 septembrie).

În știri, TV8 nu a reușit să asigure un echilibru de gen al surselor, citând 57 de bărbați (70%) și 25 de femei (30%).

Emisiuni: Două emisiuni monitorizate pot fi considerate pluraliste, oferind, într-o măsură mai mare sau mai mică, perspective diferite asupra temelor aduse în discuție. În emisiunea „Cutia Neagră PLUS”, unele afirmații ale invitaților au rămas dezechilibrate, în timp ce în alte cazuri, moderatoarele au intervenit cu precizări.

În cazul emisiunilor, raportul de gen este mai aproape de echilibru: 26 de femei (46%) și 30 de bărbați (54%).

Limbajul și imaginile video utilizate

Limbajul utilizat în știrile monitorizate a fost, în general, neutru. Totuși, în trei materiale a fost folosită eticheta „*fugarul Ilan Șor*” (15, 18, 19 septembrie). În cazul imaginilor difuzate, nu au fost înregistrate derapaje.

Exclusiv TV

Implicarea în reflectarea campaniei electorale

Exclusiv TV a difuzat în perioada de raport cinci buletine de știri („Știri Exclusiv TV” de la ora 18:00), patru emisiuni (o ediție „Moldova LIVE CONTEXT”, două ediții „Vocile Puterii” și o ediție a emisiunii „На Грани”), precum și două dezbateri electorale.

Știri: Buletinele de știri ale Exclusiv TV au cuprins 26 de materiale cu caracter electoral, direct și indirect, toate fiind incluse la rubrica electorală. Cele 20 de știri cu caracter electoral direct au reflectat activități și evenimente de campanie ale concurenților electorali, cazuri de percheziții și rețineri în dosare de corupție electorală, condițiile de solicitare a urnei mobile pentru persoanele care nu vor putea merge la vot pe 28 septembrie, eventualitatea excluderii din cursă a unor candidați (Partidul Inima Moldovei) pentru suspiciuni de corupție electorală, tipărirea buletinelor de vot, precum și adresarea PLDM la CEDO, după ce nu a fost admis în campania electorală.

Știrile cu caracter electoral indirect s-au referit, în mare parte, la activitatea Executivului sau la comentariile reprezentanților Guvernului pe marginea unor subiecte cu caracter public (de exemplu, organizarea Moldova Business Week 2025, alocarea a 130 de milioane de dolari din partea SUA pentru construcția liniei energetice Strășeni–Gutinaș, câteva știri despre extrădarea lui Vladimir Plahotniuc în Republica Moldova, precum și informații despre faptul că Energocom a achiziționat necesarul de gaze naturale pentru sezonul rece 2025 – 2026). Deși aceste știri nu au avut caracter electoral direct și nu s-au referit la campania electorală, ele au fost incluse la rubrica electorală.

Dezbateri: În perioada de monitorizare, Exclusiv TV a organizat două dezbateri electorale la care au participat reprezentanți ai BEP, Blocului Alternativa, Blocului Împreună, LOC, AUR și candidata independentă Victoria Sanduța.

Emisiuni: În perioada monitorizată a fost difuzată o ediție „Moldova LIVE CONTEXT”, unde au fost analizate rezultatele sondajului iData. Cele două ediții ale emisiunii „Vocile Puterii”, la fel, au avut ca subiect principal campania electorală pentru alegerile parlamentare, avându-i invitați pe liderul Partidului Nostru, Renato Usatîi (16 septembrie), și pe liderul BEP, Igor Dodon (18 septembrie). De asemenea, emisiunea în limba rusă „На Грани” din 17 septembrie i-a avut ca invitați pe Adrian Băluțel (PAS), Vladimir Odnostalco (BEP) și Denis Șova (Partidul Nostru), fiind discutate subiecte electorale.

Imparțialitate și obiectivitate. Partizanat politic

Știri: Atât în știrile directe, cât și în cele indirecte, Exclusiv TV a respectat principiul neutralității și echidistanței, implicit al obiectivității. Totuși, în câteva cazuri, a fost remarcată o ușoară tendențiozitate. Astfel, în știrea din 15 septembrie „Acuzații reciproce între PAS și Ion Ceban” a fost vorba despre acuzațiile unor consilieri municipali ai PAS la adresa primarului capitalei, Ion Ceban, potrivit cărora „*timp de șase ani de când se află în fruntea Chișinăului, nu și-ar fi onorat promisiunile față de locuitorii orașului*”. Chiar dacă postul a oferit dreptul la replică reprezentanților primăriei, modul în care jurnaliștii au construit știrea – menționând și Blocul Alternativa – indică asupra atitudinii partinitoare în raport cu acest concurent electoral.

Vizibilitatea concurenților electorali: Exclusiv TV a reflectat în știri nouă dintre cei 23 de candidați înregistrați în cursa electorală. Tonalitatea reflectării a fost, în majoritatea cazurilor, neutră. Din perspectiva frecvenței aparițiilor, cele mai multe au revenit PAS și BEP – câte patru știri fiecare (câte trei în context neutru și câte una în context negativ). În două cazuri a fost vorba despre Partidul Inima Moldovei, parte componentă a BEP, fără a fi menționat explicit blocul electoral, ci doar partidul, contextul fiind în egală măsură negativ și neutru. PNM a apărut în trei știri, toate cu tonalitate neutră. ALDE și Blocul Alternativa au fost menționați în câte două știri fiecare: în cazul ALDE ambele neutre, iar în cazul Blocului Alternativa – una neutră și una negativă, fiind vizat primarul mun. Chișinău, Ion Ceban. Alți doi concurenți electorali – Blocul Împreună și CUB au avut câte o apariție, preponderent în context neutru, iar BUN – o apariție, mai mult în context negativ.

Autoritățile publice centrale au fost vizate într-un număr relativ mare de știri (șapte), majoritatea cu tangență electorală indirectă, avându-l drept protagonist pe premierul Dorin Recean (șase ori). În total, premierul Recean a fost citat sau menționat în nouă din cele 26 de știri monitorizate, APC și, implicit PAS, fiind avantajați de contextul pozitiv.

Dezbateri: Cele două dezbateri electorale s-au desfășurat după un scenariu prestabilit, moderatoarea prezentând la început regulile și specificând ce le este interzis concurenților electorali să facă sau să declare. Întrebările adresate au fost neutre, corecte și au făcut referință,

de cele mai multe ori, la prioritățile programelor electorale ale candidaților invitați. Totodată, invitații au avut un comportament decent, fără atacuri la persoană sau limbaj licențios. Atunci când invitații au formulat acuzații la adresa guvernării, care necesitau argumente și probe, moderatoarea a solicitat în cele mai multe cazuri prezentarea acestora. De exemplu, în ediția din 15 septembrie, unul dintre participanți a declarat: „*corupția este o regulă în Republica Moldova*”, iar moderatoarea l-a rugat să-și argumenteze afirmația, acesta făcând trimitere la date din studii și rapoarte internaționale.

Emisiuni: În cele două ediții ale emisiunii „Vocile Puterii” cu Renato Usatfi, PN, și cu Igor Dodon, BEP, ambii invitați au utilizat numeroase calificative și etichete la adresa unor concurenți electorali, politicieni sau instituții. De exemplu, Renato Usatfi a utilizat termenii „galbenii” în raport cu PAS și „*Blocul Чужая свадьба*” cu referire la BEP, pe Andrei Spînu l-a numit „*dominatorul Spînu*”, iar pe Dumitru Alaiba, ironic, „*celebrul economist Alaiba*”. Despre Igor Grosu a afirmat că „*plânge la televizor ca Rabânea Izaura*”. El a atacat și societatea civilă, numind-o „*ONG-urile PAS-ului*”, și a făcut o afirmație discriminatorie pe criteriu de vârstă, declarând că în Parlament ar trebui admiși doar deputați sub 65 de ani (16 septembrie).

În ediția cu participarea lui Igor Dodon din 18 septembrie, acesta a adoptat un limbaj critic și pe alocuri peiorativ în raport cu actuala guvernare: „*Nu cred că Ceban sau Usatfi va face coalitie cu PAS (...) Să îi țină pantalonii Maiei Sandu*”; „*PAS este controlat din afara țării*”; „*PAS – partid pro-Soros, guvernarea Soros, parte a guvernului globalist*”; „*guvernul Soros al Maiei Sandu*”; „*PAS va distruge tradițiile prin aducerea propagandei LGBT*”; „*guvernarea sorosistă a Maiei Sandu*”. În ambele emisiuni, moderatoarea a eșuat să tempereze discuțiile, respectiv tonalitatea reflectării pentru APC și, implicit, PAS a fost predominant negativă.

În cazul emisiunii „На Грани” din 17 septembrie, la care au participat Adrian Băluțel (PAS), Vladimir Odnostalco (BEP) și Denis Șova (Partidul Nostru), moderarea a fost și mai redusă. Moderatoarea s-a limitat doar la a adresa câteva întrebări – de altfel corecte și neutre – intervenind foarte rar, chiar și atunci când invitații ridicau vocea. Unul din invitați a afirmat că „*familia cu mulți copii trebuie să devină simbolul Republicii Moldova, dar nu reprezentanții PAS să meargă la parade gay*” și a recurs la etichetare, adresându-se ironic reprezentantului PAS: „*Dvs. doar nu sunteți balabol doar*”.

Corectitudinea și echilibrul surselor. Pluralismul de opinie

Știri: În cele 26 de știri monitorizate, Exclusiv TV a citat 50 de surse, dintre care 38 au fost surse directe. Majoritatea acestora au fost reprezentate de concurenți electorali, membri ai CEC, autorități centrale și alte instituții. O bună parte din știri au fost construite pe baza unei singure surse sau a unor surse care exprimau aceeași poziție, ceea ce a limitat diversitatea opiniilor.

În total, au fost identificate opt știri cu caracter conflictual. În toate cazurile a fost solicitat sau oferit dreptul la replică, asigurându-se astfel un echilibru minim al surselor.

Din perspectiva asigurării echilibrului de gen, a fost atestat un dezechilibru de gen, fiind citate 12 femei (31,5%) și 26 de bărbați (68,5%).

Emisiuni: În emisiunile cu un singur invitat, moderatoarea a intervenit în câteva rânduri în încercarea de a asigura echilibrul discuției atunci când invitații lansau acuzații, etichete ori se refereau la informații imposibil de verificat. Astfel, la afirmația lui Igor Dodon că „*cei 20 de milioane de lei confiscați în urma perchezițiilor de corupție electorală au fost luați de Poliție de la o casă de schimb valutar, fotografiați și apoi duși înapoi*”, moderatoarea i-a solicitat să-și asume declarațiile și să prezinte probe. Iar atunci când invitatul a vizat organizațiile societății

civile, afirmând că „*WatchDog desenează sondajele la Maia Sandu în cabinet*”, moderatoarea a precizat că nu există dovezi în acest sens.

De asemenea, în emisiunea „Moldova LIVE CONTEXT” din 13 septembrie, unul dintre invitați a afirmat că Radu Marian (PAS) „*nu are niciun drept să conducă Comisia de Economie*”, întrucât acesta și-ar fi permis să critice datele sondajului iData. Moderatoarea a menționat atât la început, cât și pe parcursul emisiunii că „*orice persoană care se simte vizată poate solicita dreptul la replică*”.

Totuși, per general, toate emisiunile analizate în perioada de raport au abundat în acuzații, iar prezentatoarea nu a reușit întotdeauna să tempereze discuțiile și să solicite probe atunci când invitații lansau acuzații sau etichetau.

Și din perspectiva egalității de gen se observă un dezechilibru semnificativ, la emisiuni participând doar bărbați.

Limbajul și imaginile video utilizate

În general, limbajul și imaginile video au respectat normele deontologice. Totuși, au fost identificate câteva derapaje în știrile care l-au vizat pe Ilan Șor sau Vladimir Plahotniuc. În aceste cazuri, jurnaliștii au recurs la etichete precum „*condamnatul fugar Ilan Șor*” (știre din 18 septembrie) și „*oligarhul fugar Vladimir Plahotniuc*” (știri din 17 și 18 septembrie).

În cadrul emisiunilor, moderatorii au utilizat un limbaj neutru și echidistant, fără abateri deontologice.

Cinema 1

Implicarea în reflectarea campaniei electorale

Între 13 și 19 septembrie, Cinema 1 a difuzat cinci buletine de știri (ora 18:00) și două ediții de dezbateri electorale.

Știri: În buletinele de știri monitorizate au fost identificate 61 de materiale cu tentă electorală directă și indirectă, majoritatea difuzate la rubrica „Electorală 2025”. Știrile cu caracter electoral direct au vizat activitățile de campanie ale concurenților electorali, acțiuni procesuale în dosare privind coruperea alegătorilor și finanțarea ilegală a unor formațiuni politice, tipărirea buletinului de vot pentru secțiile din țară, instrucțiuni și decizii ale Comisiei Electorale Centrale, rezultatele unor sondaje de opinie, blocarea fondurilor economice deținute de Irina Vlah, acuzații la adresa unor concurenți, precum și opinii exprimate de experți cu privire la subiecte electorale.

Știrile cu caracter electoral indirect au reflectat diverse evenimente și inaugurări cu participarea autorităților centrale, inclusiv a șefei statului, Maia Sandu. Printre acestea: desfășurarea evenimentului Moldova Business Week 2025, participarea la un summit al diasporei, dotarea Spitalului MAI cu o stație de producere a oxigenului medical, evoluții privind parcursul european al țării, măsuri de subvenționare a agricultorilor și fermierilor, achiziționarea de gaze naturale pentru sezonul rece etc.

Dezbateri: În zilele de 13 și 14 septembrie, postul Cinema 1 a difuzat două dezbateri electorale, organizate în colaborare cu 7 TV. La acestea au luat parte reprezentanți a șase concurenți electorali: PSDE, Mișcarea Respect Moldova, Blocul Împreună, LOC, AUR și Victoria Sanduța.

Imparțialitate și obiectivitate. Partizanat politic

Știri: Majoritatea știrilor cu tentă electorală difuzate de Cinema 1 au fost, în general, corecte, fără a fi constatate elemente de părtinire față de concurenții electorali. Totuși, în două materiale care au reflectat activitatea autorităților centrale, inclusiv a președintei Maia Sandu, au fost identificate accente tendențioase prin elementele de ambianță incluse și citatele selectate. De exemplu, la 16 septembrie, în știrea despre deschiderea Moldova Business Week 2025, Cinema 1 a ales o ambianță cu Doina Nistor, ministra Dezvoltării Economice și Digitalizării, în care ea exclamă pe scenă: „*Wow, that's quite impressive! We must be doing something right*” (Uau, este impresionant! Înseamnă că facem ceva corect – n.a.). În aceeași știre, Cinema 1 a redat prin parafrază declarațiile ministrei: „*Republica Moldova este țara care navighează spre destinația corectă*” și că „*este surprinsă de prezența masivă a participanților care s-au reunit în cadrul evenimentului*”.

În total, PAS a beneficiat de transfer de imagine pozitivă în 17 materiale care prezentau activitatea autorităților centrale, inclusiv a șefei statului. Tonalitatea a fost favorabilă autorităților și respectiv partidului de la guvernare în contextul diverselor inaugurări, lansării proiectelor finanțate din bani publici sau cu sprijinul donatorilor, asigurării energiei electrice și a gazelor naturale, în cazul subvenționării anumitor categorii de cetățeni etc.

Vizibilitatea concurenților electorali: În perioada de raport, Cinema 1 a reflectat activitatea a 21 dintre cei 23 de concurenți electorali, tonalitatea materialelor fiind neutră pentru toți. Cele mai multe apariții au avut BEP (șase) și PAS (cinci), o parte din aceste materiale incluzând replici ale concurenților la acuzații sau situații în care erau vizați (BEP – patru și PAS – două știri).

Aceștia sunt urmați de PN – trei materiale; AUR, Blocul Alternativa, Alianța Moldovenii, CUB, PNM, ALDE și independenții Victoria Sanduța, Andrei Năstase și Olesea Stamate – câte două materiale/menționări fiecare; PSDE, LOC, Blocul Împreună, Partidul Moldova Mare, PDA, PL, PP NOI, Mișcarea Respect Moldova și Tatiana Crețu – câte o apariție fiecare. Dintre aceștia, Igor Munteanu, președintele CUB, a fost prezent cu Biblia în mâini, afirmând că nu are relații cu forțe ostile, iar Victoria Furtună, lidera Partidului Moldova Mare, a dezmințit informația că ar fi rămas fără cetățenia României. În rest, materialele au reflectat evenimente, întâlniri, declarații și angajamente ale concurenților electorali.

Dezbateri: Cele două dezbateri electorale au respectat principiile de echitate față de concurenții prezenți în studio. La începutul dezbaterilor, moderatoarea a prezentat regulile de desfășurare, inclusiv interdicțiile referitoare la utilizarea limbajului necenzurat, instigator la ură sau la războaie, limbaj sexist ori formulări care ar putea leza demnitatea și reputația persoanelor. Întrebările adresate candidaților nu au favorizat sau defavorizat vreun concurent electoral. La fel, întrebările colectate de la cetățeni au respectat criteriile de imparțialitate, iar timpul de antenă a fost gestionat eficient.

Pe parcursul celor două dezbateri au fost exprimate anumite critici la adresa actualei guvernări, dar care nu au impus dreptul la replică. Totuși, în ediția din 14 septembrie, candidatul AUR a insinuat existența unui caz de corupție care l-ar fi vizat pe Vladimir Voronin (BEP): „*Vorbind*

de mine personal, și în 2009, cu votul de aur, au venit ăștia de la Voronin cu milioane”. Deoarece timpul alocat intervenției expirase, concurentul nu a continuat afirmația, iar moderatoarea nu a intervenit pentru a echilibra insinuarea respectivă.

Corectitudinea și echilibrul surselor. Pluralismul de opinie

Știri: În perioada de monitorizare, Cinema 1 a citat 99 de surse, majoritatea fiind concurenți electorali, autorități centrale, instituții de drept și reprezentanți ai autorității electorale. Dintre cele 61 de știri analizate, doar patru pot fi considerate pluraliste, acestea prezentând mai multe puncte de vedere și contribuind la o informare mai completă a publicului. Celelalte materiale au fost, în mare parte, unilaterale, bazate pe o singură sursă sau pe surse cu aceeași poziție, fapt ce limitează pluralismul de opinie.

Din cele opt știri cu caracter conflictual, în șapte a fost respectat echilibrul surselor. Dezechilibrată a rămas o știre difuzată la 16 septembrie privind reținerea fostului polițist Ion Preju, implicat în scheme de convertire a banilor care ajungeau inclusiv la „*anumite elemente ale grupului infracțional Șor de pe teritoriul Moldovei*”.

În ceea ce privește sursele citate, balanța a înclinat în favoarea bărbaților: 31 de surse feminine (37%) și 52 masculine (63%).

Limbajul și imaginile video utilizate

Limbajul și imaginile utilizate în știrile monitorizate au respectat, în general, standardele profesionale. Pe de altă parte, având în vedere că Cinema 1 anunță că buletinul de știri este destinat și persoanelor cu deficiențe de auz, se constată că textul derulant (crawl) afișat pe ecran, în limba rusă, rulează cu o viteză prea mare pentru a permite înțelegerea deplină a mesajului.

One TV

Implicarea în reflectarea campaniei electorale

În săptămâna a treia de campanie, la One TV au fost monitorizate șase buletine de știri (inclusiv „Sinteza săptămânii” în limba rusă), patru emisiuni („1 la 1” în reluare, „Info One Week” și două ediții speciale) și două dezbateri.

Știri: În cadrul buletinelor au fost incluse 27 de știri cu caracter electoral direct și indirect. Știrile cu tentă electorală directă s-au referit la acțiuni procesuale în dosare de corupere electorală și finanțare ilegală a unor partide politice, ingerința Rusiei în alegerile din Republica Moldova, inclusiv prin biserici, unele evenimente ale concurenților electorali și/sau declarații/acuzații lansate de aceștia, audierea Irinei Vlah, copreședintă a BEP, precum și solicitarea autorităților privind limitarea activității formațiunii Inima Moldovei pe care o conduce, desfășurarea dezbaterilor la One TV. Caracter electoral direct au avut și scurtele biografii ale candidaților de pe listele PAS și BEP, care, potrivit unui sondaj de opinie citat de postul de televiziune, ar avea șanse să acceadă în Parlament.

Materialele cu caracter electoral indirect au reflectat evenimente cu prezența APC, precum Moldova Business Week 2025, lansarea unei burse de valori, vizita președintei Maia Sandu la Vatican, pregătirea pentru sezonul rece al anului, utilizarea spitalelor din țară cu sisteme de sterilizare moderne, extrădarea lui Vladimir Plahotniuc, reținerea fostului polițist Ion Perju etc.

Emisiuni: La 13 septembrie, One TV a difuzat în reluare ediția „1 la 1” din 6 septembrie în care au fost abordate câteva subiecte, cum ar fi sondajul iData privind preferințele electorale ale alegătorilor, călătoria copreședintelui Blocului Alternativa, Ion Ceban, în Italia, situația din cadrul BEP, ingerințele Rusiei în procesul electoral din Moldova ș.a.

La fel ca în alte săptămâni, ediția „Info One Week” difuzată în perioada de raport a inclus mai multe știri puse pe post în reluare, cu tentă electorală directă și indirectă, precum și două interviuri filmate în studio, cu experți naționali și internaționali, ambele relevante contextului electoral, abordând fenomenul dezinformării, implicarea Rusiei, dar și importanța alegerilor din Moldova în context regional.

Și cele două ediții speciale, din 16 și 18 septembrie, au fost relevante pentru actuala campanie electorală punând în discuție fraudele electorale și investigarea acestora, precum și războiul hibrid și ingerința Rusiei în alegerile din Republica Moldova.

Dezbateri: La cele două dezbateri au participat câte doi concurenți electorali: PP NOI și AUR în cadrul ediției de pe 17 septembrie, iar LOC și BUN pe 19 septembrie. Alți patru concurenți electorali invitați de One TV (Victoria Sanduța, Tatiana Crețu, Partidul Moldova Mare, Uniunea Creștin-Socială din Moldova) nu s-au prezentat la dezbateri. Aceste emisiuni au fost organizate în parteneriat cu Next TV, având două moderatoare, câte una de la fiecare post TV. Acestea s-au desfășurat atât în română, cât și în rusă. Dezbaterile au urmat același format: pe lângă întrebări din partea moderatoarelor, cât și întrebări reciproce, dezbaterile au presupus și întrebări din partea experților. Dezbaterile propriu-zise au fost succedate de analiza experților prezenți în studio.

Imparțialitate și obiectivitate. Partizanat politic

Știri: Majoritatea subiectelor incluse în programele informative au fost reflectate corect, cu excepția a trei știri care pot fi considerate părtinitoare. Astfel, pe 15 septembrie, în cadrul reflectării unei conferințe de presă a PAS, în care au fost lansate acuzații la adresa lui Ion Ceban, Blocul Alternativa, One TV a precizat: *„Între timp el a părăsit PSRM și a fondat Mișcarea Alternativa Națională, un partid care pretinde a fi proeuropean”*, fapt ce denotă o abordare tendențioasă în raport cu Ion Ceban. Într-un alt material difuzat pe 16 septembrie s-a relatat că fostul șef al administrației raionale Camenca din regiunea transnistreană a fost surprins făcând campanie pentru Blocul Alternativa. Părtinirea a fost evidentă din burtiera utilizată – *„Separatiști în anturajul lui Ceban”*. Părtinitoare a fost și o știre din 18 septembrie, care a reflectat o altă conferință a PAS, burtiera informând despre *„Alegeri cu miză istorică”*.

Vizibilitatea concurenților electorali: În buletinele de știri monitorizate, One TV a vizat/menționat opt concurenți electorali, mai puțin de jumătate înscriși în cursă: PAS, BEP, Blocul Alternativa, LOC, ALDE, BUN, Partidul Moldova Mare și Olesea Stamate.

PAS a avut cinci apariții, în mare parte neutre – patru, și una cu tonalitate pozitivă. Pe lângă cele două știri de la conferințele de presă organizate de partidul de guvernământ, în două buletine distincte, One TV a inclus două intervenții extinse (de circa opt minute fiecare), prezentând scurte biografii a 20 de candidați de pe lista PAS. Materialele au urmat același format: au pornit de la datele unui sondaj de opinie și au continuat cu prezentarea candidaților. De notat că PAS este singurul concurent care a beneficiat de tratament preferințial prin spațiul extins acordat, prin utilizarea unor burtiere avantajoase și prin reflectarea a două evenimente de campanie.

BEP a fost vizat în știri de patru ori, reflectarea fiind neutră în toate cazurile. În trei cazuri a fost vorba de subiecte privind deciziile autorităților ce o vizează pe Irina Vlah și partidul pe care îl conduce, iar într-un material BEP a beneficiat de spațiu extins (circa șapte minute) pentru prezentarea primilor zece candidați de pe listă, similar cu formatul folosit în cazul PAS.

Blocul Alternativa a fost reflectat de două ori, în ambele cazuri tonalitatea fiind negativă. De două ori a fost vizat și LOC, o dată în context negativ și o dată neutru. În perioada de raport au mai fost vizati/menționați câte o singură dată BUN (neutru), ALDE (neutru), Olesea Stamate (neutru) și Partidul Moldova Mare (negativ).

PAS a beneficiat indirect de tonalitatea pozitivă în cinci știri în care au fost reflectate autoritățile publice centrale, inclusiv președinta Maia Sandu.

Emisiuni: Singura ediție a emisiunii „1 la 1”, difuzată în reluare pe 13 septembrie, a fost în general echidistantă, fără a fi constatată părtinire evidentă din partea moderatoarei. Evaluarea acestei emisiuni a fost inclusă în Raportul nr. 2 a monitorizării instituțiilor mass-media de către Centrul pentru Jurnalism Independent, în cadrul acestei campanii electorale. În linii generale, poate fi remarcat faptul că BEP a apărut mai mult în context negativ, au fost identificate afirmații la limita defăimării, și fără intervenții prompte din partea moderatoarei. Mai mult negativ a apărut și Ion Ceban, Blocului Alternativa. Alți concurenți electorali au fost menționați în context neutru – PAS, PN, Partidul Moldova Mare.

„Info One Week” din 14 septembrie a inclus 11 materiale cu caracter electoral direct și indirect. În total, au fost vizati patru concurenți electorali: PAS, Blocul Alternativa, Partidul Democrația Acasă, PL. Toate aceste apariții au avut tonalitate neutră, cu excepția Blocului Alternativa care a avut o apariție în context negativ. PAS a fost avantajat de apariția în trei știri a șefei statului, care a beneficiat de tonalitate pozitivă.

În cele două interviuri inserate în emisiune, Blocul Alternativa a fost vizat mai mult în context negativ, iar Maia Sandu a beneficiat de tonalitate pozitivă, în măsură să influențeze percepția publicului. Astfel, în unul din interviuri, se observă părtinire la formularea întrebării de către moderatoare: *„O dovadă că alegerile sunt importante este și reacția, și felul în care a fost primită președinta Republicii Moldova, Maia Sandu, în Parlamentul European. Cum comentați acele aplauze îndelungi, dar au fost și reacții mai puțin...”*, moment în care invitatul intervine: *„Președinta Maia Sandu, da, a avut relații excelente de la bun început, le-a tot dezvoltat și Moldova are un acces la tribune foarte înalte, cum e Parlamentul European, cum n-a avut absolut niciodată de la independență încoace”*.

Edițiile speciale au fost, per ansamblu, echilibrate, însă afirmația unui invitat de la finalul discuției – *„Ne trebuie o victorie a forțelor proeuropene, a PAS, ne trebuie o majoritate de peste 51 de mandate”* – poate fi considerată un apel electoral indirect. Moderatoarea nu a intervenit pentru a echilibra discuția.

Dezbateri: Moderatoarele au anunțat la începutul fiecărei dezbateri regulile de participare, care interzic publicitatea electorală, discursul de ură, mesajele ce justifică războiul, utilizarea limbajului sexist etc. Discuțiile au respectat formatul anunțat, participanții având posibilitatea să-și prezinte prioritățile electorale. Totuși, dezbaterile au fost marcate de mai multe momente de tensiune între concurenți și moderatoarea One TV. De exemplu, în cea de-a doua dezbatere (19 septembrie), moderatoarea One TV i-a cerut candidatului pe listele BUN să răspundă în limba rusă la întrebarea adresată în această limbă de către co-moderatoarea de la Next TV, invocând regulamentul atașat invitației expediate concurenților. Candidatul a refuzat să răspundă în rusă, iar moderatoarea One TV nu i-a permis să ofere răspunsul în limba română la întrebările formulate în rusă, invitatul fiind dezavantajat de această regulă.

În aceeași ediție, moderatoarea One TV a întrerupt candidații LOC și BUN în repetate rânduri, când aceștia răspundeau la întrebări privind soluții pentru conflictul transnistrean, solicitând răspunsuri succinte.

Partea a doua a emisiunii, în care câțiva experți au analizat comportamentul candidaților, a dezavantajat în repetate rânduri concurenții electorali care au participat la dezbateri. De

exemplu, la 17 septembrie, unul din experți a remarcat pregătirea mai bună a unui candidat în raport cu contracandidatul său. Moderatoarea One TV a intervenit cu remarcă să nu dea note concurenților, însă ulterior l-a încurajat să continue. Experții prezenți în studio au lăsat să se înțeleagă că PP NOI este un partid spoiler, care utilizează mesaje din 2021, când *„rezultatul a fost unul pe măsură când a ocupat un loc în coada listei”*. *„Dacă vom avea o clasă politică atât de slab pregătită, atunci situația Republicii Moldova va fi cu mult mai slabă decât este la moment”* a conchis unul din experți, iar replica moderatoarei nu a fost în măsură să echilibreze discuția: *„Nu dăm note, dle Juc, sunt obligată să intervin, însă nici eu nu am înțeles de ce neutralitatea nu ne-a ajutat la care dumneaei insistă”*.

Și în cea de-a doua dezbatere, din 19 septembrie, analiza experților a dezavantajat concurenții LOC și BUN: *„Ei înțeleg că nu vor fi în Parlament, dar ei trebuie să polemizeze cu guvernarea care tot este un partid proeuropean”*. Experții s-au referit și la tangențele pe care le-ar avea Partidul Moldova Mare cu Ilan Șor: *„Chiar dacă multe tentative de corupere a electoratului sunt stopate, sunt oameni cărora nu o să le scoți din cap ideea lor fixă de a vota anumiți oameni sau dragostea lor pentru anumiți lideri politici chiar dacă este una aberantă și atunci acești oameni trebuie adunați undeva, într-un partid, așa care să nu treacă pragul electoral, dar care să nu aducă votanți la Patriot (BEP – n.a.) de exemplu, care sunt foarte cotați în sondaj”*.

Corectitudinea și echilibrul surselor. Pluralismul de opinie

Știri: La documentarea celor 27 de știri, One TV a citat direct sau indirect 57 de surse, printre care concurenți electorali, reprezentanți ai instituțiilor de drept, autorități centrale, experți, participanți la Moldova Business Week etc.

Patru materiale au fost pluraliste, oferind consumatorilor de media mai multe perspective, inclusiv pe cele ale experților.

12 materiale au reflectat subiecte conflictuale, în șapte fiind asigurat dreptul la replică. Dezechilibrate au rămas știri privind dosarele de corupție electorală sau finanțare ilegală a partidelor politice, precum și un material despre implicarea Bisericii în alegeri, și cel despre extrădarea lui Vladimir Plahotniuc.

Din perspectiva asigurării echilibrului de gen, știrile au fost relativ echilibrate, sursele masculine fiind citate de 27 de ori (aproximativ 55%), iar cele feminine – de 22 de ori (circa 45%).

Emisiuni: Două știri din cele 11 incluse în emisiunea „Info One Week” pot fi considerate pluraliste, prezentând mai multe perspective, iar trei știri de conflict au fost dezechilibrate: cea despre respingerea cererii lui Ion Ceban privind anularea interdicției de călătorie care i-a fost impusă și cea despre legătura cu Kremlinul a unor participanți la evenimentul la care a mers primarul degrevat al capitalei. Dezechilibrată a fost și știrea despre deturnarea de fonduri din Federația Rusă, destinate destabilizării situației în R. Moldova, cu implicarea mai multor persoane afiliate lui Ilan Șor.

Interviurile din cadrul „1 la 1”, „Info One Week”, precum și cele din edițiile speciale, nu pot fi considerate pluraliste. Discuțiile au fost înregistrate separat cu fiecare invitat, prezentând astfel o singură perspectivă. Pentru că anumiți concurenți electorali (BEP, Blocul Alternativa – n.a.) au fost vizați în context negativ, ar fi fost oportună o intervenție a moderatoarei pentru echilibrarea discuției.

Toți invitații (cinci) în cadrul emisiunilor au fost bărbați. Și în știrile inserate în „Info One Week” balanța a înclinat în favoarea surselor de gen masculin: 15 bărbați (65%) și opt femei (35%).

Limbaajul și imaginile video utilizate

În perioada de raport au fost identificate câteva situații când One TV a folosit etichete sau a permis invitaților să le folosească. De exemplu, eticheta „*fugarul Șor*” sau „*oligarhul fugar Șor*” a fost utilizată de patru ori în știri (15, 16, 19 septembrie) și de trei ori în emisiuni (de două ori în „Info One Week” din 14 septembrie și o dată în ediția specială din 16 septembrie). Aceeași etichetă a fost folosită o dată, în știri, și în raport cu Vladimir Plahotniuc (17 septembrie). Formularea este juridic corectă, dar are o conotație negativă și, prin repetare, poate influența percepția publicului.

„*Separatiști*” a fost o altă etichetă folosită într-o burtieră în buletinul de știri din 16 septembrie. De asemenea, One TV a folosit în buletinul de știri din 19 septembrie un video de pe pagina de Facebook a Irinei Vlah, fără a menționa sursa.

N4

Implicarea în reflectarea campaniei electorale

În intervalul 13 – 19 septembrie, la postul de televiziune N4 au fost monitorizate cinci buletine de știri, trei dezbateri electorale și două emisiuni („Puterea a Patra” și „Без галстыков”/„Fără cravate”).

Știri: Cele mai multe din cele 18 știri analizate au avut caracter electoral indirect, reflectând diverse activități despre și cu participarea reprezentanților administrației publice centrale, inclusiv premierul Dorin Recean, care era prezentat drept candidat PAS. Subiectele care au vizat direct campania electorală au inclus un sondaj de opinie privind preferințele de vot ale cetățenilor, un sondaj de tip VOX populi, preluat de la postul TV Studio-L din Căușeni, opinia purtătorului de cuvânt al Guvernului privind importanța alegerilor, corupția electorală și ingerința Rusiei în procesul electoral, expedierea către destinatari a plicurilor cu buletine pentru votul prin corespondență, acțiunile Poliției în dosarele de corupție electorală, sesizarea instanței de către Ministerul de Justiție privind suspendarea temporară a activității Partidului Inima Moldovei, dar și o știre privind promisiunile electorale a patru candidați în alegeri.

Printre subiectele cu tentă electorală indirectă se numără cele privind ajutorul de o mie de lei oferit de Guvern pentru elevi la începutul noului an școlar, dotarea spitalului MAI cu echipament performant, reabilitarea energetică a două blocuri ale Universității Pedagogice „Ion Creangă”, reparația centrului de sănătate din Bălți, strategia de eficientizare energetică a fondului locativ, dar și ajutorul oferit de SUA pentru a construi o linie electrică, în majoritatea cazurilor fiind incluse citate ale reprezentanților APC. Este de remarcat că o parte dintre știri nu au fost materiale originale ale postului, ci preluări din alte surse media, iar unele știri au fost difuzate în reluare a doua zi.

Dezbateri: Postul N4 a organizat trei dezbateri electorale cu participarea a opt candidați, care au beneficiat de timp extins pentru a-și prezenta prioritățile din platformele electorale. La acestea s-au prezentat candidata independentă Victoria Sanduța și șapte candidați înscrși pe listele unor concurenți electorali: PNM, ALDE, CUB, PL, Alianța Moldovenii, AUR și BUN.

Emisiuni: Emisiunea „Puterea a Patra” i-a avut ca invitați pe reprezentanții a două partide (PAS și Partidul Nostru), care potrivit sondajelor au șansa de a accede în Parlament, punând în discuție diverse subiecte, inclusiv rezultatele celui mai recent sondaj de opinie, posibile alianțe

post-electorale etc. Ediția emisiunii “Без галстыков” a discutat cu doi jurnaliști o multitudine de subiecte, între care situația din campania electorală, lupta autorităților cu dezinformarea, eventualitatea ca Partidului Inima Moldovei, parte a BEP, să-i fie limitată temporar activitatea etc.

Imparțialitate și obiectivitate. Partizanat politic

Știri: O mare parte a materialelor care au tratat subiecte cu tentă electorală nu s-au abătut de la principiile deontologice. Totuși, într-un caz postul nu a depus suficient efort pentru a verifica informațiile incluse în știri. Astfel, într-o știre, inclusă în buletinul din 17 septembrie, postul a informat că Vladimir Plahotniuc va fi extrădat din Grecia și va ajunge în Republica Moldova pe 25 septembrie, în condițiile în care în aceeași zi Ministerul elen de Justiție anunțase că a stopat procesul de extrădare, fără a explica motivul.

Vizibilitatea concurenților electorali: În total, în perioada de raport N4 a reflectat activitatea a cinci concurenți electorali. PAS a avut trei apariții, dintre care două în context pozitiv și una în lumină neutră, BEP – trei apariții, două neutre și una negativă, Partidul Nostru, Olesea Stamate și Andrei Năstase – câte o apariție în context neutru. Toți cei 23 de concurenți au fost menționați într-o știre în care pe ecran a fost proiectată lista concurenților.

Subiectele cu tentă electorală indirectă incluse în buletine au avantajat guvernarea, numărul relativ mare de știri (opt din 18) despre activitatea administrației centrale creând un cadru pozitiv pentru partidul de guvernământ în cinci cazuri.

Dezbateri: În linii mari, cele trei dezbateri organizate de postul N4 în perioada de raport au fost moderate corect și echidistant. În debutul fiecărei ediții au fost prezentate regulile dezbaterilor și explicat formatul, fapt ce a contribuit la crearea unui cadru transparent și previzibil pentru toți participanții.

Candidații au beneficiat de timp suficient pentru a-și expune prioritățile electorale, iar întrebările adresate de moderator au vizat în majoritatea cazurilor aspecte desprinse din programele electorale. Moderatorul a pus întrebări pertinente și echilibrate, revenind uneori cu precizări pentru clarificarea pozițiilor exprimate. Totuși, au fost și câteva scăpări de gestionare a timpului: într-un caz, o candidată a depășit timpul alocat cu aproximativ 20 de secunde, fără ca moderatorul să intervină pentru a restabili echilibrul.

Discursurile invitaților și invitatelor au fost, în general, moderate, axate mai mult pe judecăți de valoare decât pe atacuri directe. Totuși, s-a remarcat un caz de abatere, atunci când o candidată a lansat acuzații la adresa unei concurente independente, afirmând că, în perioada în care aceasta era afiliată PAS, ar fi urmărit să promoveze ingerințe negative în sistemul judecătoresc, dacă i-ar fi permis Constituția. În aceeași intervenție, aceeași participantă l-a numit pe ministrul Educației „un incompetent”. Moderatorul nu a intervenit pentru a solicita argumente sau pentru a echilibra discursul. Un alt moment problematic s-a produs atunci când o participantă la dezbateri a utilizat un limbaj peiorativ la adresa populației în etate, recurgând la termenul „băbuțe”. Astfel de formule contravin normelor comunicării respectuoase și pot fi calificate drept limbaj depreciativ față de femeile vârstnice. Moderatorul ar fi trebuit să intervină prompt pentru a corecta situația și a preveni perpetuarea stereotipurilor discriminatorii.

Emisiuni: Emisiunea „Puterea a Patra” a oferit spațiu unor concurenți electorali pentru a-și expune viziunile, însă formatul ales – cu invitați prezenți pe rând – nu a facilitat o dezbatere reală a ideilor. Moderarea a fost echilibrată, cu intervenții adecvate din partea prezentatorului.

Emisiunea „Без галстыков” a avut doi invitați în studio care au exprimat opinii relativ similare, critice în raport cu autoritățile centrale și partidul de guvernământ.

Corectitudinea și echilibrul surselor. Pluralismul de opinie

Știri: Cele 18 știri analizate au citat în total 37 de surse, provenind din rândul concurenților electorali, administrației publice centrale, Poliției și cetățenilor. Majoritatea materialelor s-au bazat pe informații unilaterale, fără a integra puncte de vedere diverse, fapt ce a diminuat echilibrul editorial.

Două dintre știrile monitorizate au avut caracter conflictual, iar una s-a remarcat prin dezechilibru evident. În materialul din 19 septembrie, preluat de pe Reuters, au fost incluse acuzațiile purtătoare de cuvânt a Ministerului rus de Externe la adresa autorităților de la Chișinău, pe care le acuza că „*alimentează isteria anti-Rusia*”. Textul nu a oferit însă și punctul de vedere al oficialilor moldoveni, ceea ce a condus la o prezentare unilaterală, contrară principiului pluralismului de opinie.

Din perspectiva reprezentării de gen, distribuția surselor a fost relativ echilibrată: 18 bărbați (58%) și 13 femei (42%). Raportul arată o tendință de echilibrare, care, dacă ar fi consolidată printr-o selecție mai diversă și inclusivă, ar putea contribui la o reflectare mai corectă și completă a realității.

Emisiuni: Formatul emisiunii „Puterea a Patra”, cu doi invitați care nu au fost puși în dialog a limitat într-o anumită măsură pluralismul de opinie. Moderatorul a intervenit periodic pentru a echilibra anumite acuzații, făcând trimitere la informațiile din spațiul public. Emisiunea „Без галстыков” a avut doi invitați în studio care au exprimat opinii relativ similare. Părerile exprimate au pus în lumină negativă autoritățile și partidul de guvernământ. În câteva rânduri moderatorul s-a disociat de declarațiile invitaților, menționând că este obligat să anunțe că aceste păreri sunt ale invitatului, fără a contrabalanța atunci când era necesar. În unele cazuri, totuși, a intervenit echilibrând discuția.

Toți cei patru invitați prezenți în studio au fost bărbați, ceea ce a generat un dezechilibru evident din perspectiva reprezentării de gen. Absența vocilor feminine a redus potențialul de a reflecta în mod echilibrat experiențele diferitelor categorii sociale.

Limbajul și imaginile video utilizate

Limbajul utilizat în știri a fost, în general, neutru și adecvat. Termenul „*băbuțe*” utilizat de una dintre invitate în raport cu femeile în etate are conotații peiorative și desconsiderante și poate servi drept exemplu de promovare a stereotipurilor pe criterii de vârstă și gen.

CONCLUZII

În perioada 13 – 19 septembrie 2025, la reflectarea campaniei electorale de către cele zece posturi de televiziune monitorizate au fost înregistrate următoarele tendințe:

- Postul public **Moldova 1** a reflectat campania electorală într-o manieră neutră, oferind spațiu majorității candidaților înscrși în cursa electorală. BEP, PAS și PNM au beneficiat de cea mai mare vizibilitate în știri, tonalitatea reflectării fiind preponderent neutră. Totodată, materialele frecvente cu prezența autorităților publice centrale și

locale, care se referă la diverse realizări, pot constitui un avantaj pentru partidul de guvernământ, prin transfer de imagine pozitivă.

- Postul public regional **GRT** a reflectat campania electorală în știri într-un mod neutru și echidistant. În materialele relevante au fost citați sau menționați toți concurenții electorali, fiind incluse teze sumare din programele lor electorale. Dezbaterile au oferit spațiu tuturor concurenților electorali, însă moderarea nu a reușit întotdeauna să asigure echilibru, fapt ce a dus la plasarea concurentului electoral PAS în context negativ. .
- **TVR Moldova** a reflectat campania electorală în știri neutre și echilibrate, însă accesul concurenților electorali în știri a fost limitat. Nu a fost evidentă favorizarea sau defavorizarea vreunui concurent în știri, iar dezbaterile au fost moderate corect și echidistant. Totodată, orientarea editorială în favoarea subiectelor cu prezența frecventă a autorităților centrale în știri pozitive poate fi interpretată ca un avantaj indirect pentru PAS, partidul de guvernământ. .
- **Jurnal TV** a reflectat campania electorală activ și, în linii generale, corect, oferind vizibilitate unui număr mare de concurenți și respectând, în mare parte, normele deontologice. Postul nu s-a axat doar pe materiale conflictuale, ci și pe mediatizarea priorităților electorale ale candidaților, fără a favoriza sau defavoriza vreunul dintre ei. Cu unele excepții, în moderarea emisiunilor nu s-au înregistrat carențe sau abateri grave, însă a lipsit pluralismul de opinii.
- **Pro TV Chișinău** a reflectat activ campania în știri și dezbateri, fără abateri majore de la standardele profesionale și deontologice. Materialele controversate au fost echilibrate, iar o parte din știri au asigurat diversitate surselor. Postul a oferit acces în știri și dezbateri majorității candidaților în alegeri. Tonalitatea reflectării concurenților a fost de cele mai multe ori neutră, fără a fi evidente tendințe de favorizare a vreunui concurent. Concurenții BEP, Partidul Moldova Mare și Blocul Alternativa au fost dezavantajați de cele mai multe apariții în contexte negative.
- **TV8** a reflectat campania electorală, în general, în mod echilibrat și fără tendințe de favorizare, atât în știri, cât și în emisiuni. Postul a acordat vizibilitate unui număr mare de concurenți, care au apărut de cele mai multe ori în materiale controversate sau în alte contexte decât expunerea priorităților electorale. BEP este concurentul cu cele mai multe apariții în context negativ, atât în știri, cât și în emisiuni. Dezbaterile au fost moderate corect, oferind candidaților posibilitatea să-și expună prioritățile.
- **Exclusiv TV** a reflectat campania prin știri, dezbateri și emisiuni cu caracter electoral, fără a favoriza sau defavoriza evident vreun concurent electoral. În știri, postul a oferit vizibilitate redusă concurenților, aceștia fiind mai prezenți în emisiuni și dezbateri. Per ansamblu, știrile au respectat principiile de echidistanță și neutralitate, dar nu au asigurat diversitatea opiniilor. În emisiuni, de cele mai multe ori au apărut în contexte negative guvernarea și PAS.
- **Cinema 1** a oferit vizibilitate unui număr mare de concurenți, tonalitatea reflectării acestora fiind preponderent neutră. Cele mai multe materiale au respectat principiul de imparțialitate, deși majoritatea au fost bazate pe o singură sursă. Reprezentanții autorităților publice centrale au fost frecvent prezenți în știri, cu o tonalitate predominant pozitivă, ceea ce a generat un avantaj indirect pentru partidul aflat la guvernare, PAS. Dezbaterile organizate s-au desfășurat în condiții echitabile pentru toți concurenții invitați.
- **One TV** a reflectat campania electorală prin știri, emisiuni și dezbateri. În știri, au avut acces mai puțin de jumătate din concurenții electorali înscriși în cursă. PAS a fost singura formațiune căreia i-au fost reflectate evenimentele de campanie, restul concurenților fiind prezentați în mare parte în contexte conflictuale sau critice. Partidul de guvernământ a fost avantajat și prin prezentarea extinsă a primilor 20 de candidați de pe listă, și prin transferul de imagine pozitivă a autorităților publice centrale. Pe de altă

parte, cumulativ, în știri și emisiuni, Blocul Alternativa a fost cel mai frecvent prezentat în lumină negativă. În cadrul dezbaterilor, concurenții electorali care au participat au fost dezavantajați prin analizele experților prezenți în studio, iar regulile impuse de moderatori cu privire la limba vorbită au limitat libertatea de exprimare a unui concurent.

- **N4** a reflectat campania în știri, dezbateri și emisiuni. Numărul de știri cu prezența concurenților electorali a fost relativ mic, postul eșuând să asigure suficient vizibilitatea concurenților electorali. Reflectarea candidaților în alegeri a fost de cele mai multe ori neutră, cu excepția PAS, care a apărut mai multe pozitiv. APC a fost reflectat preponderent pozitiv, această abordare editorială generând un avantaj de imagine pentru APC și, indirect, pentru PAS.

RECOMANDĂRI

- Radiodifuzorii să utilizeze rapoartele de monitorizare ca instrumente de autoreglementare și să elimine carențele, astfel încât activitatea lor să fie conformă cu normele legale și ale Codului deontologic al jurnalistului:
 - Să informeze corect, imparțial și echidistant alegătorii;
 - Să asigure pluralismul și diversitatea de opinie, prin includerea în știri a mai multor perspective cu privire la subiectul reflectat;
 - Să ofere dreptul la replică tuturor părților vizate în cazurile de conflict;
 - Să promoveze egalitate de gen prin citarea mai multor surse de sex feminin.
- Consiliul Audiovizualului să folosească rapoartele de monitorizare pentru a se autosesiza și a evalua dacă posturile de televiziune monitorizate au respectat dreptul cetățenilor la o informare completă, obiectivă și veridică și dreptul concurenților electorali de a avea acces egal la mass-media.
- În cazul constatării abaterilor de la prevederile legale, Consiliul Audiovizualului să aplice sancțiuni proporționale frecvenței și gradului încălcărilor comise.